

„Bizonyára, ha még embereknek igyekeznék tetszeni, Krisztus szolgája nem volnék!” Gal 1,10
"Úr Jézus, te vagy az én igazságom, én meg a te bűnöd vagyok.
Magadra vetted az enyémet és nekem ajándékoztad a tiédet.
Olyanná lettél, amilyen nem voltál s olyanná tettél, amilyen nem voltam." (Luther)

2023. január 15.
Kálmánháza, Mandabokor
Istentisztelet
Cím: Isten útmutatása

(1. dia) „¹⁷„Ne gondoljátok, hogy azért jöttem, hogy érvénytelenné tegyem a törvényt vagy a próféták tanítását. Nem azért jöttem, hogy érvénytelenné tegyem, hanem hogy betöltssem azokat. ¹⁸Mert bizony mondom néktek, hogy amíg az ég és a föld el nem múlik, egy ióta vagy egy vessző sem vész el a törvényből, míg minden be nem teljesedik. ¹⁹Tehát ha valaki a legkisebb parancsolatok közül akár csak egyet is eltöröl, és úgy tanítja az embereket, az a legkisebb lesz a mennyek országában; ha pedig valaki ezeket megtartja és tanítja, nagy lesz az a mennyek országában.” Mt 5,17-19

Szeretett Gyülekezet!

A múlt héthez hasonlóan a mai alkalommal is a **(2. dia)** „Hegyi beszédből” olvastam fel egy részletet. A „Hegyi beszéd” Jézus Krisztus első nyilvános igehirdetése, melyet nagy hallgatóság előtt mondott el egy hegyről. A négy evangéliumból két

„Bizonyára, ha még embereknek igyekeznék tetszeni, Krisztus szolgája nem volnék!” Gal 1,10
"Úr Jézus, te vagy az én igazságom, én meg a te bűnöd vagyok.
Magadra vetted az enyémet és nekem ajándékoztad a tiédet.
Olyanná lettél, amilyen nem voltál s olyanná tettél, amilyen nem voltam." (Luther)

evangélium számol be erről az igehirdetéséről, tanításáról. **(3. dia)** A Lukács szerinti írásban egy viszonylag rövid, tömör összefoglalást olvashatunk, mely a 6,20-49-ig terjed. Ezzel szemben **(3/a dia)** Máté evangélista nagyon alaposan adja vissza mindazt, amiről Jézus ott tanított, 3 fejezeten át, az 5,1 – 7,49-ig olvashatunk a „Hegyi beszédről”.

Lukács csupán néhány témát említ **(3/b dia)**:

- *Kik a boldogok?*
- *Az ellenség szeretete*
- *A képmutató ítélkezés*
- *Amilyen a fa, olyan a gyümölcse*
- *Aki kősziklára épít*

Ezzel szemben felsorolni is hosszú lenne, hogy Máté evangélista milyen hosszan adja vissza mindazt, amiről Jézus beszélt **(3/c dia)**, csak néhányat hadd említsek:

- *Kik a boldogok?*
- *Só és világosság*
- *A törvény magyarázata*

„Bizonyára, ha még embereknek igyekeznék tetszeni, Krisztus szolgája nem volnék!” Gal 1,10

"Úr Jézus, te vagy az én igazságom, én meg a te bűnöd vagyok.

Magadra vetted az enyémet és nekem ajándékoztad a tiédet.

Olyanná lettél, amilyen nem voltál s olyanná tettél, amilyen nem voltam." (Luther)

„Bizonyára, ha még embereknek igyekeznék tetszeni, Krisztus szolgája nem volnék!” Gal 1,10

"Úr Jézus, te vagy az én igazságom, én meg a te bűnöd vagyok.

Magadra vetted az enyémet és nekem ajándékoztad a tiédet.

Olyanná lettél, amilyen nem voltál s olyanná tettél, amilyen nem voltam." (Luther)

- Adakozás

- Az imádkozás

- A böjtölés

- Az igazi kincs

- A test lámpása...

Még ezen kívül 10 témában tanítja az Őt hallgatókat, de egy fontos mondatot ki kell emelnünk, amit mind a két evangélista említ a „Hegyi beszédek” elején:

Lukács így vezeti be a „Hegyi beszédek”-et **(4. dia)**:

„¹⁹Az egész sokaság igyekezett őt megérinteni, mert erő áradt ki belőle, és mindenkit meggyógyított. ²⁰Ő pedig tanítványaira nézett, és így szólt...” Lk 6,19

Máté pedig így írja **(4/a dia)**:

„¹Amikor meglátta a sokaságot, felment a hegyre, és miután leült, odamentek hozzá tanítványai. ²Ő pedig megszólalt, és így tanította őket...” Mt 5,1

Mindkét vers felvilágosítást ad arról, hogy kiknek szól a „Hegyi beszéd”, Jézus tanítványainak, a jövődő magvetőinek. Más szá-

vakkal, a jövődő tanítóinak. Ott van a sokaság is a hegy oldalában, de Jézus körül ott van az elhívott szűk tanítványi kör. A „Hegyi beszéd” egyfajta használati utasítás Jézus odaszánt tanítványinak, ezért is érint annyi témát.

Az előző héten feleségem a „Só és világosság” témáról beszélt, hogy a hívő élet nem rejthető el, hanem a világ világosságaként élhet, ragyoghat és ebbe a sötét, fájdalmakkal, nyomorúságokkal, terhekkal teli életbe beragyoghatnak Krisztus tanítványai, reménységet, vigasztalást és életet mutathatnak. Ezért olvashatjuk közvetlenül a „Hegyi beszéd” története előtt azt a mondatot, amit Máté írt **(5. dia)**: **„¹⁶A nép, amely a sötétségben lakott, nagy világosságot látott, és akik a halál földjén és árnyékában laktak, azoknak világosság támadt.”** Mt 4,16. Jézus Krisztus megjelenésével, evangéliumával, örömhírével ez ragyoghatott fel az akkori embereknek is. Amikor Jézus beszélt a bűnök bocsánatáról azoknak, akiket gyötört a bűn és sokféle következménye, amikor beszélt az új életről, az élet értelméről, a halálról és az életről, a feltámadásról, akkor sokak szíve meg-

„Bizonyára, ha még embereknek igyekeznék tetszeni, Krisztus szolgálja nem volnék!” Gal 1,10

"Úr Jézus, te vagy az én igazságom, én meg a te bűnöd vagyok.

Magadra vetted az enyémet és nekem ajándékoztad a tiédet.

Olyanná lettél, amilyen nem voltál s olyanná tettél, amilyen nem voltam." (Luther)

„Bizonyára, ha még embereknek igyekeznék tetszeni, Krisztus szolgálja nem volnék!” Gal 1,10

"Úr Jézus, te vagy az én igazságom, én meg a te bűnöd vagyok.

Magadra vetted az enyémet és nekem ajándékoztad a tiédet.

Olyanná lettél, amilyen nem voltál s olyanná tettél, amilyen nem voltam." (Luther)

nyílt, mert meglátták, hogy mitől volt üres az életük, mire van szükségük és ez úgy ragyogott fel számukra, mint a napfelkelte, és világosság támadt az életükbe.

Ezen téma folytatásaként **(6. dia)** Jézus a törvény magyarázatáról beszél. Azt nagyon fontos hangsúlyozni, hogy **(6/a dia)** Máté írása szerinti evangélium eredetileg héberül íródott. **(6/b dia)** Máté zsidóknak írta evangéliumát, és a zsidó felfogás szerint **(6/c dia)** a Messiás mindenekelőtt a Tóra tanítója. Ezért olvashatjuk azt a fontos mondatot a Samáriai asszony történetében **(7. dia)**: „²⁵Az asszony így felelt: „Tudom, hogy eljön a Messiás, akit Krisztusnak neveznek, és amikor eljön, kijelent nekünk mindent.” Jn 4,25, azaz mindent tudunkra fog adni, az igazságot fogja tanítani. Zsidó kontextusban ez azt jelenti, hogy Isten Igéjét, a Tórát helyesen fogja magyarázni, ezért is helyezte Máté Jézus tanítására a hangsúlyt.

Jézus a törvény magyarázatára, kibontására viszonylag sok időt szentel, sok igeverset olvashatunk erről. A bevezetés után magyarázza **(8. dia)** a „Ne ölj!” a „Ne paráználkodj!” parancso-

latokat, beszél a válásról, majd a „Ne esküdj hamisan!” parancsot magyarázza, kifejti az ószövetségi „Szemet szemért, fogat fogért” és a „Szeresd felebarátodat, gyűlöld ellenségedet!” úsz-i értelmezésben.

Jézus és a törvény kapcsolatáról olvashatunk ebben a részben. Jézus szavaiból **(9. dia)** a törvény és az evangélium ragyoghat fel. Ezt a kettőt nem egymás ellen kell kijátszani, mondván, hogy Jézus megjelent, tehát nincs szükség a törvényre. Ezért erősíti meg Jézus és hangsúlyozza, hogy **(9/a dia)** „**Nem azért jöttem, hogy érvénytelenné tegyem [a törvényt], hanem hogy betöltsem azokat.**” Mt 5,17b. A törvény és az evangélium úgy tartoznak össze, mint a jobb kéz és a bal kéz, az érme két oldalát alkotják. Egyik sem érthető, értelmezhető a másik nélkül. Így alkot egy teljes egészet. Ahogy egy pénzérme is **(10. dia)** a „fej” és az „írás” résszel alkot egy teljes egészet, úgy a törvény és az evangélium együtt alkot egy egészet. **(11. dia)** Ahogy a „fej” nem értelmezhető az „írás” nélkül, úgy a törvény sem értelmezhető az evangélium nélkül, sem pedig fordítva.

„Bizonyára, ha még embereknek igyekeznék tetszeni, Krisztus szolgája nem volnék!” Gal 1,10

"Úr Jézus, te vagy az én igazságom, én meg a te bűnöd vagyok.

Magadra vetted az enyémet és nekem ajándékoztad a tiédet.

Olyanná lettél, amilyen nem voltál s olyanná tettél, amilyen nem voltam." (Luther)

Mielőtt rátérnék Jézus tanítására, ezt a gondolatmenetet nagyon fontos kifejteni, mert így tudjuk helyesen értelmezni a Szentírást és megérteni Jézus jövetelének, tanításának szándékát.

(12. dia) Isten a törvényt azért adta, hogy kereteket adjon, mederbe tartsa az ember, az emberiség és a társadalom életét. A törvényre szükségünk van, a mindennapi élet nélkülözhetetlen eleme. Az ember alapvetően lázad minden törvény ellen, mert az – úgy gondolja – korlátok közé szorítja, miközben ennek éppen az ellentettjét szolgálja, véd. Isten a törvényt azért adta, hogy védje a társadalmi együttélést. Másrészt Isten azért adta a törvényt, **(12/a dia)** hogy a törvény által rámutasson arra, hogy mi a bűn? A törvényből megismerhetem a bűnt, az én bűneimet, és rádöbbsz arra, hogy képtelen vagyok a teljes törvényt megtartani, ezért elveszett és megítélt ember vagyok és Istenre vagyok utalva. Pál apostol a római levélben olyan szépen összefoglalja a bűn és a törvény kérdését **(13. dia)**: „**Mit mondjunk tehát? A törvény bűn? Szó sincs róla! Viszont a bűnt nem ismerném, ha nem ismertem volna meg a törvény által, és a kívánságot**

„Bizonyára, ha még embereknek igyekeznék tetszeni, Krisztus szolgája nem volnék!” Gal 1,10

"Úr Jézus, te vagy az én igazságom, én meg a te bűnöd vagyok.

Magadra vetted az enyémet és nekem ajándékoztad a tiédet.

Olyanná lettél, amilyen nem voltál s olyanná tettél, amilyen nem voltam." (Luther)

sem ismerném, ha a törvény nem mondaná: „Ne kívánd!” [...] **¹²A törvény tehát szent, a parancsolat is szent, igaz és jó.**” Róm 7,7.12. A törvény oda tud szorítani Jézus Krisztushoz, mert leleplezi bennem, hogy milyen vagyok, ki vagyok, mire – és kire van szükségem. **(14. dia)** A törvény tehát oda szoríthat Jézus Krisztushoz! Mert a törvény két dolgot tehet az emberrel, **(15. dia)** vagy kétségbe ejti, vagy oda szorítja Jézus Krisztushoz. A törvény oda szorít, mert rádöbbsz arra, hogy elveszett, megítélt ember vagyok és a törvény alapján én kárhozatot érdelek, mert nem tudok a törvénynek megfelelni. Ez szorít oda Jézushoz és itt ragyoghat fel az evangélium, a kegyelem, hogy engem, elveszett és megítélt embert az Atya Jézus Krisztusban szeret, megbocsát, kegyelmét adja és bűnbocsánatban részesít. **(16. dia)** A törvény tehát odaszorít(hat) Jézushoz, Ő kegyelemben és bűnbocsánatban részesít, s ezért hálából, iránta érzett szeretetből követem a törvényt. **(16/a dia)** Nem törli el a hívőknek a törvényt, hanem a kegyelem alatt és a törvény szerint él, azaz hálából és engedelmességből a törvényt komolyan veszi, de a kegyelemből

„Bizonyára, ha még embereknek igyekeznék tetszeni, Krisztus szolgája nem volnék!” Gal 1,10

"Úr Jézus, te vagy az én igazságom, én meg a te bűnöd vagyok.

Magadra vetted az enyémet és nekem ajándékoztad a tiédet.

Olyanná lettél, amilyen nem voltál s olyanná tettél, amilyen nem voltam." (Luther)

„Bizonyára, ha még embereknek igyekeznék tetszeni, Krisztus szolgája nem volnék!” Gal 1,10

"Úr Jézus, te vagy az én igazságom, én meg a te bűnöd vagyok.

Magadra vetted az enyémet és nekem ajándékoztad a tiédet.

Olyanná lettél, amilyen nem voltál s olyanná tettél, amilyen nem voltam." (Luther)

és megbocsátásból él. Isten tehát ezért adta a törvényt és ezért ragyoghat fel az evangélium, a kegyelem.

Befejezésül a törvényt, mint szót kell még az Isten Igéjéből megértenünk, illetve helyesen értelmeznünk, hiszen – ahogy utaltam a Samáriai asszony szavaira – a Messiás fogja majd megismertetni, kijelenteni. Azonban, hogy egészen jól megértsük a „Hegyi beszédben” leírtakat, meg kell néznünk az eredeti szöveget és az értelmezést. Tudniillik a problémát a törvény szó okozza. **(17. dia)** A biblia első öt könyvét Tórának hívják, amit helytelenül törvénynek szoktak fordítani – A törvény könyve. Amikor Kr.e. 250 körül Mózes öt könyvét első alkalommal görögre lefordították, a görög nyelvben nem találtak megfelelő szót a Tórára. Maga a szó azt jelenti **(18. dia)**: (Isten) tanítása vagy útmutatása. Azonban a Tórát a görög νομος szóval fordították, ami törvényt jelent. Hogy ezt a nagyon fontos különbséget megértsük, érdemes megnéznünk néhány Igét.

(19. dia) „**1Boldogok, akiknek az útja tökéletes, akik az ÚR törvénye szerint élnek.**” [...] „**34Tégy értelmessé, hogy megfo-**

gadjam törvényedet, és megtartsam teljes szívvel.” [...]

„**44Meg akarom tartani törvényedet állandóan, mindörökké.**”

[...] „**51Bármennyire csúfolnak is a kevélyek, mégsem hajlok el törvényedtől.**” [...]

„**53Elragad az indulat a bűnösök miatt, akik elhagyták törvényedet.**” [...]

„**97Mennyire szeretem törvényedet! Egész nap azon elmélkedem.**”

98Bölcsebbé tesz ellenségeimnél parancsolatod, és enyém marad az örökké.”

Zsolt 119,1.34.44.51.53.97-98. Minden versben a törvény szó áll, a

héber Biblia a Tóra szót használja! A zsoltáros teljes szívből dicséretet énekel ezért az útmutatásért. Ki dicsőítené az új adatvé-

delmi törvényt vagy a szociális segélyre vonatkozó törvényt?

Milyen furcsa lenne – hogy egészen konkrétan értessem meg ve-

letek – ha így olvasnánk **(20. dia)** *Mennyire szeretem az alaptörvényt*

(νομος)! *Egész nap azon elmélkedem. Az alaptörvény*

(νομος) *bölcsebbé tesz ellenségeimnél.*

A Tóra – ellentétben a törvénnyel – **(21. dia)** az Atya sze-

retetéből adott útmutatás és nem jogszabályok gyűjteménye!

Magától értetődő, hogy a Tóra sok parancsolatot és szabályt fog-

„Bizonyára, ha még embereknek igyekeznék tetszeni, Krisztus szolgája nem volnék!” Gal 1,10

"Úr Jézus, te vagy az én igazságom, én meg a te bűnöd vagyok.

Magadra vetted az enyémet és nekem ajándékoztad a tiédet.

Olyanná lettél, amilyen nem voltál s olyanná tettél, amilyen nem voltam." (Luther)

lal magába, de nem ezek alkotják a Tóra magját és fő mondani-
valóját. A Tóra szíve a szerető Isten üzenete és útbaigazítása arra
nézve, hogy építse fel az ember kapcsolatát Vele. Ezért amikor
Jézust kérdezik a legfőbb parancsolatról, akkor azt válaszolja a
farizeusoknak, írástudóknak **(22. dia): „Szeresd az Urat, a te
Istenedet teljes szívedből, teljes lelkedből, teljes elmédből és
teljes erődből!”** ³¹A második ez: **„Szeresd felebarátodat, mint
magadat!”** Mk 12,30-31. Ez nem a törvény, hanem a legfőbb
útmutatás, mert ezt nem lehet törvénybe iktatni, mint ahogy azt
sem lehet törvénybe iktatni – amiről Jeremiás könyvében olvas-
hatunk – **(23. dia): „Törvényemet beléjük helyezem, szívükbe
írom be. Én Istenük leszek, ők pedig az én népem lesznek.”**
Jer 31,33. Itt sem a νομος szót használja, hanem a Tórát, mert
nem lehet ezt törvénybe iktatni, hogy Ő Istenem lesz.

Jézus, amikor a törvény betöltéséről beszél, akkor újra vi-
lágossá és egyértelművé teszi, hogy Isten útmutatását jött újra
elmondani az embereknek. A betölteni azt jelenti, rá alapozni rá
építeni. Ő oda akarja szorítani magához az embert akár a törvé-

„Bizonyára, ha még embereknek igyekeznék tetszeni, Krisztus szolgája nem volnék!” Gal 1,10

"Úr Jézus, te vagy az én igazságom, én meg a te bűnöd vagyok.

Magadra vetted az enyémet és nekem ajándékoztad a tiédet.

Olyanná lettél, amilyen nem voltál s olyanná tettél, amilyen nem voltam." (Luther)

nyen, a szaván, útmutatásán keresztül, akár nehézségeken, nyo-
morúságokon, tragédiákon keresztül, mert Ő nem akarja, hogy
elvessen az ember, hanem azt akarja, hogy megtérjen és éljen.
Ebből pedig egy jottányi sem veszhet el, Neki az a célja, hogy
minél többen megismerhessék Őt.

Ezért prédikált szolgálata elején erről, hogy megértesse az
akkori hallgatóságával és megértesse ma is velünk jövetelének
szándékát.

Ámen!